

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

655.4

Hely

Idő

"1922"

Személy

Szerző:

Cím: *Az árva magyar könyv*

Forrás:

Magyarország

Bn

(Hely)

1922. 10. 7.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Ol)

Közp nyomt. XX. cs

Az árva magyar könyv

A budapesti könyvesboltok kirakataiban árván hevernek a könyvek. A nyár elmúlt, az új szezon lassanként megkezdődik, de az új idény első hírnökei, az új magyar könyvek csak nem akarnak jelentkezni. A kirakatokban tavalyról itt maradt könyvek sárgállanak, megfakult keresztkötések szomorúan néznek a járókelőkre: nem akad vevőjük, lassankint egyre kevesebb ember veszi kezébe a magyar könyveket.

Mialatt a színházakat még élteti valami konjunkctúra, mialatt a hangversenyek iránt még mutatkozik némi érdeklődés s mialatt egynéhány kitűnő festőnk munkájára jelentkeznek még vevő, a magyar könyv egészen mostoha gyermeke lett a magyar embernek s ugylátszik, első áldozata a leküzdhetetlenül súlyos gazdasági viszonyoknak.

Mintha irtóznék a magyar közönség a komoly irodalmi olvasmányoktól, egészen hátat fordít a könyveknek és pénzét inkább a színházakba viszi, talán nem annyira a művészi élvezetért, mely ugyanis oly ritkán kínálkozik ott, mint inkább azokért a társadalmi örömökért, amelyeket ott találhat. A háború második felében örvendetesen fellendült a magyar könyvkiadás, a magyar könyvolvasás. A kint táborozó katonák, a háború borzalmaiba itthon belefáradt férfi és nő könyveket vásárolt, könyveket olvasott s lassanként már egészen ritka lett az olyan könyv, amely nem jelent meg két-három kiadásban. És egy kiadás akkor négy-ötezer példányt is jelentett.

A viszonyok ma teljesen megváltoztak. Egy kiadásban nincs több 1500–2000 példánynál és ugyszólván egy könyv sem akadt, amely megérné a második kiadást. A legjobb nevű írók könyvei is eladatlanul hevernek a könyvesboltok polcain, a kiadók pincéjében.

Nem magyarázható meg teljesen az a szomorú városi hazinyomda 1922 válság a szomorú gazdasági viszonyokkal. Igaz, hogy a könyv drága, elkerülhetetlenül drága, hiszen a könyv anyagi kellékei, a papíros, a nyomda sok pénzbe kerülnek. Egy-egy vaskosabb könyv félmillió befektetéseket követel meg a kiadótól. Am drága a színház is, drágák a belépődíjak a mulatóhelyekre is, mégis azt látjuk, hogy a bárók esténként megtelnek mulatókkal, táncos és pezsgőző urakkal, hölgyekkel, akik könnyű kézzel dobnak oda a zongorásnak 100–500 koronás borralalókat. Persze azok, akik az egyhangú bárókban keresik szórakozásaikat, nem tekintik szívügyeiknek a magyar könyv, a magyar kultúra sorsát, akik pedig barátai voltak a könyvnek, a művelt magyar közép osztály, kétségbeesetten roskad össze a közelgő tél gondjai alatt.

Meg kell azonban mondani, hogy a magyar könyvnek ez a pusztulása a magyar kultúra csődjét jelenti. Ujságjainkból kiszorult az irodalom, kormányzatunknak egy szűk perspektívájú intézkedése rideg események szürke krónikájává zsugorította össze a nagymultu, nagy hivatottságú magyar újságírást. Ily zord körülmények között minden eszékört meg kell ragadni ahhoz, hogy felébredjünk a magyar emberek figyelmét a magyar könyv sorsa iránt. Aki magyar könyvet vásárol, a magyar kultúra folytonosságáról gondoskodik, és aki tétlenül nézi, hogy a magyar könyv elpusztuljon, a legrövidlátóbb közönyösséget tanusítja saját kulturájának jövődjéje iránt. A régi szavak, a régi igék ismét aktuálisak, a megfakult mondások ma ismét szívhez szólók lettek. *Nyelvében él a nemzet* — olvastuk és mondtuk számtalanszor, s ez a fakó mondás ma ismét megtelt étellel. Olvassatok, hogy éljete. *Vegyetek magyar könyvet és ne kérjetek kölcsön, hogy ne áruljon el a nyelv, amely ma még édes kincsetek.*